

ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕΘΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ ΜΕ ΦΥΣΙΚΗ ΑΝΑΜΙΞΗ ΔΥΟ ΥΛΙΚΩΝ: Na₂O/Al₂O₃ και Ni(Ru)/Pr-CeO₂

Α. Τσιότσιας¹, Π. Μανωλόπουλος¹, Ν.Δ. Χαρισίου¹, Μ.Α. Γούλα^{1,*}

¹Εργαστήριο Εναλλακτικών Καυσίμων και Περιβαλλοντικής Κατάλυσης (LAFEC), Τμήμα Χημικών Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Κοζάνη, Ελλάδα

*mgoula@uowm.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η αντίδραση της μεθανοποίησης του CO₂ στοχεύει στη δημιουργία ενός κλειστού κύκλου άνθρακα με αξιοποίηση του δεσμευμένου CO₂ από βιομηχανικά απαέρια καύσης και δυνατότητα αποθήκευσης της περίσσειας ανανεώσιμης ενέργειας με τη μορφή συνθετικού φυσικού αερίου (μεθανίου) [1,2]. Οι διεργασίες της προσρόφησης και της μεθανοποίησης μπορούν να πραγματοποιηθούν σε ένα συνδυασμένο κύκλο, στην ίδια θερμοκρασία, με τη χρήση ενός δι-λειτουργικού υλικού, το οποίο περιέχει τόσο ροφητικά, όσο και καταλυτικά ενεργές φάσεις [3]. Το υλικό αυτό μπορεί να παρασκευαστεί και με φυσική ανάμιξη δύο ξεχωριστών υλικών, ενός ροφητή και ενός καταλύτη. Τα υλικά που χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα εργασία, ήταν: ροφητής 12% Na₂O/Al₂O₃ και καταλύτης 10% Ni/ Ce_{0.9}Pr_{0.1}O_{2-δ} ή 1% Ru, 10% Ni/ Ce_{0.9}Pr_{0.1}O_{2-δ}, σε διαφορετικές αναλογίες. Οι ισοθερμοκρασιακοί κύκλοι προσρόφησης-μεθανοποίησης πραγματοποιήθηκαν με αρχική ροή μίγματος αραιωμένου CO₂ (προσρόφηση), καθαρισμό με Ar και στη συνέχεια υδρογόνωση υπό ροή 10% H₂/Ar (μεθανοποίηση). Η ανάλυση των αερίων πραγματοποιούταν με αναλυτή φασματομέτρου μαζών.

Αρχικά, ο φυσικοχημικός χαρακτηρισμός των υλικών έδειξε πως ο ροφητής αποτελούταν από ενεργά ροφητικές θέσεις Al-O⁻-Na⁺, με υψηλή διασπορά Na⁺, και πως οι καταλύτες αποτελούταν από μετρίου-μεγέθους νανοσωματίδια Ni, με το Ru στο διμεταλλικό καταλύτη να είναι ατομικά διεσπαρμένο, ή με τη μορφή μικρών clusters. Οι αρχικές καταλυτικές δοκιμές στους 300 °C έδειξαν πως η βέλτιστη αναλογία βάρους καταλύτη: ροφητή ήταν 1:3, κάτι που οδήγησε και στην υψηλότερη απόδοση σε μεθάνιο σε σχέση με τις υπόλοιπες αναλογίες βάρους. Στη συνέχεια, οι δοκιμές σταθερότητας με διαδοχικούς κύκλους προσρόφησης-μεθανοποίησης στους 300 °C έδειξαν πως τα υλικά χαρακτηρίζονταν από εξαιρετική ενεργότητα και σταθερότητα, ακόμη και παρουσία O₂ και H₂O κατά το στάδιο της προσρόφησης (O₂ και H₂O περιέχονται σε βιομηχανικά απαέρια καύσης), κάτι που οφείλεται στην εξαιρετική αναγωγισιμότητα της κύριας μεταλλικής ενεργής φάσης του Ni που υποστηρίζεται στο υπόστρωμα Ce_{0.9}Pr_{0.1}O_{2-δ} (CeO₂ τροποποιημένο με Pr). Η παρουσία της δεύτερης μεταλλικής φάσης 1% Ru στο διμεταλλικό καταλύτη μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την αναγωγισιμότητα και την τελική παραγωγή CH₄, ιδιαίτερα παρουσία O₂ και H₂O κατά το στάδιο της προσρόφησης.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Δέσμευση CO₂; Μεθανοποίηση CO₂; Δι-λειτουργικά υλικά; Διμεταλλικοί καταλύτες; Αναγωγισιμότητα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Tsiotsias AI, Charisiou ND, Harkou E, Hafeez S, Manos G, Constantinou A, Hussien AGS, Dabbawala AA, Sebastian V, Hinder SJ, Baker MA, Polychronopoulou K, Goula MA. (2022). *Appl. Catal. B: Environ.*, 318, 121836.
- [2] Tsiotsias AI, Charisiou ND, Italiano C, Ferrante GD, Pino L, Vita A, Sebastian V, Hinder SJ, Baker MA, Sharan A, Singh N, Polychronopoulou K, Goula MA. (2024). *Appl. Surf. Sci.*, 646, 158945.
- [3] Tsiotsias AI, Charisiou ND, Yentekakis IV, Goula MA. (2020). *Catalysts*, 10, 812.